

እቲ ኣዝዩ ዘሕዝን ሓዲጋ ላምፕዱዛ፡ እንታይ ይምህረና?

ብንጹር ቋንቋ ንምዝራብ፡ በቲ ኣብ ላምፕዱዛ ኢጣልያ ዘጋጠመን ልዕሊ 350 ሰባት ዝቐዘፈን ዘሕዝን ሓዲጋ፡ ዘይሓዘኑ ሰባት ኣለዉ እንተተባሂሉ፡ እቶም ኣብ ጸሊም ታሪኽ ናይ **ፍልሰት ደቂ ኣዳም(Human Trafficking)** ተዋፊሮም ብዓሰርተታት ኣሸሓት ደላራት ዝግሕጡ ጉሒላታትን፡ እተን ንኣታቶም ብምውፋር ናብ ትኪ ኣልቦ ትካላት ተቐይረን ዘለዋ ብስም ግብረሰናይ ዝሸቕጣ ማሕበራትን ጥራይ ኢዮም። እቲ እኮይ ተግባራቶም ግን፡ ትማሊ ወርሒ ጥቅምቲ ምስዚ ሕጂ ከም ምጻታት ዝሸቀጠሉ ዘሎ ዝተበገሰ ኣይኮነን። እቲ ሓቕስ ንዓሰርተታት ዓመታት ኪሰርሑሉ ዝጸንሑን፡ ገናውን መኸሰባቶም ንምግሓጥ ፈጺሞም ዘየቋርጹዎንዮ። ዓለም ከኣ እናረኣየ ዓገብ ኪብሎም ስለዘይከኣለ፡ ንማሕበረሰብ ዓለም ዘጸይፍን ብሕጊ ዘሕትትን እኩይ ተግባርዮ።

በዚ ኣጋጣሚ፡ **"ንግዳይት መንግስተ ሰማይ የዋርሶም፤ ንቤተሰቦም ኣምላኽ ጽንዓቱን ጸርቱን ይሃቦም፤ ንመላእ ህዝቢ ኤርትራ ድማ ጽንዓት ሂቡ፤ ካብ ዳግማይ ሓዘን ይሰውረና!"** እብል።

ብዛዕባዚ ዘሕዝን ሓዲጋ ብዙሕ ተባሂሉን ተሸቂጡሉን ስለዝኾነ፡ ኣብኡ ተመሊስካ ተወሳኺ ርእይቶ ምሃብ ብዙሕ ፋይዳ የብሉን። **"ካብዚ ኣሰቓቕ ሓዲጋ እንታይ ንመሃር?"** ዝብል ሕቶ ግን፡ ኪሕለፍ ዘይግብኦ ኣዝዩ ኣገዳሲ ሕቶዮ። ልክዕዮ ኩልና ደቂሰባት ንዝሓሸ ናብራ ከነቋምት ንቡርዮ። የግዳስ፡ እቲ ንደቂ ሰባት ሰብ ዘብሎም ሓያል ሓንጉል እንከሎና፤ ብሰምዒት ጥራይ ተደራኽና፡ እንተ ብግርህነት እንተ ብህርፋን፡ ዓይንና እናረኣየ፡ ኣብ ከምዚ ናይ ላምፕዱዛ ዝኣመሰለ ኣሰቓቕ ህልቂት ባሕሪ ከንወድቕ ኣዝዩ ዘሕዝንዮ። ካብ ጌጋና ተማሂርና፡ ንድሕሪ ሕጂ ካብ ከምኡ ዝኣመሰለ ብሂወትካ ናይ ምጥላዕ ተግባር ከንሕዮብ፡ **"ንኣዋሩ ዘይርሳዕ ትምህርቲ ረኺብናሉ ከንክውን ከኣ፡ ምንዮት ናይ ኩሉ ኤርትራዊዮ።"**

ወዮ ደኣ፡ እቶም ነዚ ዘሕዝን ናይ ላምፕዱዛ ሓዲጋ ከም ጽቡቕ ኣጋጣሚ ወሲዶም፡ ንብዓት ሓርገጽ እናነበው፡ ብደም ናይቶም ግዳይት ፖለቲካዊ ሸቕጥ ከካይዱ ዝፍትኑ ውሑዳት ሕሱራት፡ ነቲ ሓዲጋ ልዕሊ ዓቕኑ የጋውሑዎ ኣለዉ ምብር፤ ሓዲጋ መርከብ ከጋጥም ሓድሸን ሕጂ ዝጀመረን ኣይኮነን። ነቶም ኣብ ባልቲክ ባሕሪ ብሓዲጋ መርከብ ዝሃለቑ ልዕሊ 1000 ሰባትውን፡ ከንድኡ ዝኣከል ወየን መልቀሰን ኣይተገብረሎምን። እዘን ሕጂ ኣፈን ስሒለን ወየ ዘብዝሓ ዘለዎ ትካላት ድማ፡ ኪንግራሉ ዘይደለዩ ኩይነንምብር፡ ከንደይ ኢትዮጵያውያን፡ ሶማላውያን፡ ኒጅርያውያን ወዘተ..፡ ብተመሳሳሊ ዘሰቓቕ ሓዲጋ ሃሊቑምዮም። ንኤርትራውያን ጥራይ ከም ዘጋጠመ ሓዲጋ ጌርካ ብቐጻሊ ምቕላሑ ግን፡ ሕቡእ ኣጅንዳ ከምዘለዎ ከንዘንግዕ የብልናን።

ግድ ሓቂ ንምዝራብ፡ ልዕል'ዚ ብሓደጋ መርከብ ዘጋጠመ ህልቂት፡ እቲ ኣብ ቦረኻታት ሲናይ ብሂወትካ እንከለኻ፡ ኩላሊትካ፡ ኩባድኻን ካልእ ውሽጣዊ ኣካላትካን ጠቢሓም፡ ከም ኣቕሑ ሸቕጥ ንዕዳጋ ኣውራጃም ንመሓከሚ ሃብታማትን ደቆምን ከውዕሉዎ ከለዉ ምርኣይ፡ ዝያዳ ስለዘሰካሕክሕ ብቐጻሊ ክብከዮ ዝግባእ'ዩ። ዓለምና ግን ንመን ፈሪሐ ትም ከምዝመረጸት ንኹሉ ብሩህ ስለዝኹነ፡ ሸለል ኢላ ጥራይ'ያ ትሓልፎ ዘላ።

ኣመሪካ ዝመራሒተን ምዕራባውያን ሃገራት፡ በቲ ከም ድላዩን ዝእዝዛኦ መራኸቢ ብዙሃን፡ ንፍልሰት ደቂሰባት ዘተባብዕ መደረታት ከስምዓ ጸኒሐንን ገናውን ይደጋግማን ኣለዎ። ኣብዚ ቀረባ ግዜ፡ ፕረዚደንት ኣባማ ንመራኸቢ ብዙሃን ኣብ ዘመሓላለፎ ኣስሓኮ ዘይብሉ ዘሕንኽ መልእኽቲ፡ ብሓጺሩ ከምዚ ኢሉ። **"ካብ ሰሜን ኮሪያን ኤርትራን ኪሂድሙ ንዝደልዩ ህጻናትን ኣዴታትን ንምሕጋዝ፡ ምስ ነቲ ጉዳይ ከላልጣ ዝኸለላ ትካላት ምትሕብባርና ከነሃይድ ኢና!"** ስርዓት ዋሺንግተን፡ ምስተን ኣብቲ ግዕዙይ መስርሕ ፍለስተ ደቂ ኣዳም ዝተቐማጥዓ ትካላት ከምዝተሓባበርን፡ ብኣፍልጦኡን ደገፉን ከም ዝካየዱን ብዕሊ ኣግሂዱዎሎ። እቲ መግለጺ ኣዝዩ ዘሰንብድ ስለዝኹነ፡ ተንኮሎም ንዘይፈልጥ ኩሉ ንኺኣምኖ ክሳብ ዘጸግማ ኣስደሚሙዎሎ። እንተ ንዓና ንኤርትራውያን ግን፡ ቀደም ኣዳዕዲዕና ስለእንፈልጦን ስለዝላደናሉን፡ ሓድሽ መርድእ ኣይኮነናን።

ብዘይካዚ፡ ስርዓት ዋሺንግተን **"ካብ ኤርትራ ንዝመጹ ሰደተኛታት ፈጸምኩም ናብ ኤርትራ ከይትመልሱ!"** ዝብል ትእዛዝ ናብ ኩለን ሃገራት ኤውሮጳ ስለዘመሓላለፈ፡ ፈትዮን ጸሊኦን ሃገራት ኤውሮጳ ኤርትራዊያን ንዝበለ ሹሉ፡ ብዙሕ ምጽራይ ከይገበራ ኪቐበላ ተገዲደን ኣለዎ። ስለዚ'ዩ ድማ፡ ደቂ ሰማልያን ኡጋንዳን ከይተረፈ ኤርትራውያን ኢና እናብሉ ብስም ኤርትራውያን ናይ ስደተኛታት ፍቓድ ዝወሰዱ ዘለዉ። እዚ ንስለ ምባል ዝቐርብ ዘይኮነ፡ ጭብጢ ዘለዎን ኤውሮጳውያን ምስ መረረን ኣብ ቀረባ ግዜ ከቃልዖኦ ዝኸለላ ሓቕንዩ።

ብደም ናይቶም ኣብ ሓደጋ ላምፕዱዛ ዝተቐዘፉ ዜጋታትና፡ ዘሕፍር ፖለቲካዊ ሸቕጥ ከካይዱ ዝፍትኑ ገለ ነውራማት፡ ወጣም ኢዶም ናብቲ **"ሓላል ሃገርኩም ብረሃጽ ገጽኩም ህነጹ! ሰደት ወርደት'ምበር ፋይዳ የብሉን!"** ብዝብል ራኢ፡ ንምዕራባውያን ገበትቲ ዘይተዋሕጠሎም ብርእሰኻ ምኽኣል ፖሊሲ ዝምራሕ መንግስቲ ኤርትራ የወጣውጡ ኣለዉ። ለባማት ኪምስሉ፡ **"መመልከቲቶኻ ናብ ካልኣት ቀሲርካ ከትጥቅነላ ከለኻ፡ ዓባይዓባይቶኻ ብሓቂ ኣሃረብ ኣለኹ ኪትብል ከትመስል ናብ ኣምላኽ ኣመልኪታ፡ ዝተረፉ ሰለሰተ ኣጸብዕትኻ ተመሊሰን ናባኻ ከምዘመልከታ ኣይትረስዕ!"** ይብሉ። ስለዚ በዚ ኣብ ላምፕዱዛ ዘጋጠመ ሓደጋ **ብቐዳምነት ዝሕተቱ እዞም ዝሰዕቡ ኢዮም።**

1) እቲ ንፍልሰት ደቂ ኣዳም ዚምውል ስርዓት ዋሺንግተንን ኣገልገልቱን። ከመይሲ፡ ንመንእሰያት ኣፍሪቃ ሰግር ባሕሪ መንግስተ ሰማይ ከምዘሎ ጌሩ ብምጉሰጓስ ካብ ሃገሮም ከም ዝወጹ ብምግባር፡ ግዳያት ሸቓጦ ውሽጣዊ ኣካላት ሰብን መሰጋገርቲ ባሕርን ስለዝገብርም። **2) እቲ 2 ኪ.ሜ ኣብ ዘይመልእ ርሕቀት ዘጋጠመ ሓደጋ ባሕሪ፡ ንልዕሊ 4 ሰዓት ዝኹነ ይኹን ሓገዝ ሰኣን ምልጋስ ከንድኡ ዝኣኸሉ ሰባት ኪሃልቁ ዝገበረ መንግስቲ ኢጣልያ።** ከመይሲ፡ ገለ ካብቶም ዝደሓኑ ብንጹር ከምዝገለጹዎ፡ ሓደጋ ባርዕ ቅድሚ ምግባም ክልተ ነኣሸቱ ፈጣን ጀላቡ ርእየናኦም ስለዝኹዱ፤ ሓገዝ ኪመጸም ብተስፋ ኣብቲ ባሕሪ ንልዕሊ 4 ሰዓት እንተተጸበዩ ሓደ'ኳ ረዳኢ ኣይረኸቡን። ካብዚ ዝኸፍእ ገበን ኣብ ልዕሊ ደቂ ሰባት ኣሎ ኪበሃል ኣይከኣልን። ሕጂ መንግስቲ ጣልያን ገበኑ ንኺሸፍን፡ ብዙሕ ሰፊልፊል እንተብዝሉ፡ እቲ ምስጢር ግን እንተ ብቶም ካብቲ ሓደጋ ብተኣምር ዝደሓኑ፡ እንተ ብኻልኣት ሓቂ ኪግለጽ ዝደልዩ ውዲሉ ሓዲሩ ምግላጹ ኣይተርፎንዩ።

ሕጂ'ውን ንግዳያት መንግስተ ሰማይ፡ ንወለዶምን ንኹልና ኤርትራውያንን ከኣ ጽንዓት ይሃበና!

ወትሩ ዓወት ንሓፋሽ! መትከል ኣስመርም ሸወደን።